



18R.00108

Indiener: College van burgemeester en wethouders

Datum: 3 april 2018

Portefeuillehouder(s): Wethouder Koster

Portefeuille(s): Sociaal domein

Contactpersoon: C.P.G. Kraan

Tel.nr.: 06 8333 8358 **E-mailadres:** kraan.c@woerden.nl



Onderwerp:

Besteding Rijksgelden armoedebestrijding kinderen

Samenvatting:

Verleden jaar heeft de raad ingestemd met de beleidsnotitie Integraal armoedebeleid: de inwoner aan het roer ([17R.00142](#)). Hierin wordt gesproken over de invoering van een maatwerkfonds armoedebestrijding. In januari ontving de raad het plan van de aanpak voor de uitvoering van deze aanpak ([17R.00944](#)). Daarin kunt u onder andere lezen dat medewerkers nog opgeleid moeten worden en dat wij in 2018 starten met een pilot met 30 huishoudens om ervaring op te doen met deze maatwerk aanpak. Hierdoor weten wij zeker dat wij de Armoedegelden kinderen (de zogeheten Klijnsmagelden) in 2018 niet nodig hebben voor de financiering van dit maatwerkfonds.

Om deze gelden toch ten goede aan de kinderen en jeugd te laten komen, stellen wij de raad voor om voor 2018 in te stemmen met de besteding van de Armoedegelden kinderen aan de volgende bestemmingen: Stichting Leergeld voor leermiddelen, de Stichting Babyspullen voor goede ouder/kind hechting, de Voedselbank om te komen tot de oprichting van een Kledingbank en voor de werkgroep Preventie armoede en schulden gemeente Woerden voor materiaalkosten voor financiële voorlichting aan kinderen en jongeren.

Gevraagd besluit:

1. De geormerkte gelden "armoedebestrijding kinderen" in 2018 in te zetten voor de Stichting Leergeld Groene Hart, de Stichting Babyspullen Nederland, de Voedselbank Woerden en voor de werkgroep Preventie armoede en schulden gemeente Woerden.
2. Hiervoor een bedrag van € 50.000 beschikbaar te stellen en dit bedrag ten laste te brengen van het budget Armoedebestrijding kinderen.
3. Het college de bevoegdheid te geven om dit besluit uit te voeren.

Inleiding

Waarom wordt dit voorstel nu voorgelegd?

Sinds 2017 ontvangt de gemeente Woerden elk jaar van het Rijk geld voor de bestrijding van armoede onder kinderen. In 2018 gaat het om een bedrag van € 167.884,-. Op 11 november 2016 zijn tussen het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de VNG bestuurlijke afspraken gemaakt over deze gelden. Ten eerste zijn er procedurele afspraken gemaakt. Ten tweede zijn er inhoudelijke afspraken gemaakt. De toenmalige staatssecretaris Jetta Klijnsma heeft op 11 november 2016 de Tweede Kamer hier schriftelijk over geïnformeerd.

De procedurele afspraak die gemaakt is dat de gemeenteraden bevoegd zijn om te beslissen over de bestemming van deze gelden. Het college komt met een voorstel voor de bestemming van deze gelden en vraagt de gemeenteraad hier mee in te stemmen. Vervolgens voert het college dit uit en legt jaarlijks achteraf hierover verantwoording af aan de raad. Dit voorstel gaat over de besteding van deze gelden in 2018.

Verleden jaar heeft de raad al ingestemd ([17R.00146](#) en [17R.00142](#)) dat 70% van dit budget bestemd is voor de verstrekkingen aan kinderen vanuit de declaratieregeling maatschappelijke participatie. Deze regeling vergoedt per kind bepaalde bedragen voor welzijnsactiviteiten (sport en cultuur) en voor schoolkosten. In 2018 gaat het om een bedrag van € 117.884,--

Dit voorstel gaat over de bestemmingen voor de overige 30% van deze gelden voor het jaar 2018.

Alle kinderen in Nederland moeten kunnen meedoen, ook kinderen die opgroeien in een gezin met een laag inkomen. Sport, schoolreis, muziek - het hoort bij de basis van ieder kind. Ook als er thuis weinig te besteden is moeten kinderen samen met leeftijdsgenootjes kunnen sporten. De lokale regeling 'declaratieregeling maatschappelijke participatie' biedt kinderen in Woerden deze kans. Deze regeling vergoedt echter tot een bepaald maximum bedrag per kind en vergoedt ook bepaalde zaken – waar kinderen wel behoefte aan hebben – niet. Wat deze behoeften zijn is in 2017 onderzocht. Met dit voorstel willen wij in 2018 deze 'gaten' dichten, totdat het maatwerkfonds armoedebestrijding dat nog ingesteld moet worden hier een oplossing voor biedt..

Participatieproces

Hoe is dit voorstel tot stand gekomen

Woerden staat voor de maatschappelijke opgave dat 'zo weinig mogelijk inwoners van Woerden leven in armoede'. De beschreven maatschappelijke effecten zijn dat zoveel mogelijk inwoners gebruik maken van inkomensondersteunende regelingen én dat het aantal inwoners dat gebruik maakt van maatwerk armoedebestrijding stijgt.

Als meer inwoners gebruik gaan maken van de minimaregelingen omdat wij dat stimuleren, moet er ook geld zijn om de stijging van de uitgaven te kunnen betalen. Doordat de raad verleden jaar 70% van deze gelden, in 2018 € 117.884,--, beschikbaar heeft gesteld voor de declaratieregeling, is er binnen het budget inkomensondersteuning nu ruimte voor de stijging van de overige inkomensondersteunende regelingen en voor de oprichting van een maatwerkfonds armoedebestrijding.

In 2017 zijn wij gestart met een verkenning aan welk maatwerk inwoners behoefte hebben. Van daaruit kregen wij signalen van inwoners dat de minimaregelingen bepaalde zaken niet vergoeden waardoor kinderen buitengesloten worden. Inwoners hebben behoefte aan meer maatwerk. Wij hebben toen aan Ferm Werk gevraagd welke kosten zij niet vergoeden vanuit uit de Bijzondere Bijstand of Declaratieregeling, maar waar ouders wel behoefte aan hebben voor hun kinderen. Het gaat dan vaak om een nieuwe fiets voor woon-schoolverkeer, een laptop, spullen die jongeren moeten aanschaffen voor een beroepsopleiding en werkweken. Ferm Werk verwijst hiervoor door naar de Stichting Leergeld Groene Hart. Met deze Stichting zijn we vervolgens in gesprek gegaan. Daaruit bleek dat het aantal aanvragen en de uitgaven sterker stijgen dan dat er particulier geld beschikbaar is. De Stichting Leergeld heeft de gemeente gevraagd om aanvullende financiering.

Verder blijkt uit landelijk onderzoek en input die via het landelijk platform Armoedebestrijding is ontvangen dat:

- Een goede start in het leven wat betreft warmte (kruik), babyuitzet en kleertjes bijdraagt aan de hechting tussen ouder en kind. Er is bewezen dat dit later leidt tot minder opvoedingsproblemen en de inzet van Jeugdzorg voorkomt. Dit maatwerk voor deze doelgroep ontbreekt nog in Woerden, terwijl wij vanuit het Gezondheidsbeleid Woerden wel de doelgroep kunnen bereiken. De gemeente speelt namelijk een rol in het project *Centering Pregnancy* waarbij de wens is dat ook preventie van armoede en schulden aan bod komt.
- Kinderen willen er graag bij horen door niet op te vallen door armoedige kleding. Woerden beschikt over een Voedselbank. Dit jaar willen we met de stichting in gesprek over het toevoegen van een Kledingbank. Gesprekken over de toevoeging van een Speelgoedbank vinden momenteel al plaats. Deze combinatie komt al in meerdere gemeenten voor.

Tot slot heeft de werkgroep Preventie armoede en schulden van de gemeente Woerden gemeld dat zij behalve denkkracht ook doe-kracht nodig heeft: zij missen een werkbudget voor de aanschaf van materiaal om kinderen en jongeren te bereiken.

Samenwerking met andere gemeenten

Wordt er samengewerkt met andere gemeenten en/of is de gemeente afhankelijk van andere gemeenten voor de uitvoering van het voorstel?

Nee, het gaat om lokaal beleid en lokale uitvoerders.

Wat willen we bereiken?

We willen de armoede onder kinderen en de problemen die hieruit voortkomen – verder – terugdringen. Dit doen wij door spullen en informatie te verstrekken. Het welbevinden van een kind is van grote invloed op diens sociaal – emotionele ontwikkeling en schoolprestaties. Op de langere termijn levert dit het kind en de maatschappij voordelen op.

Meer concreet:

- Stichting Leergeld kan meer spullen aan kinderen / jongeren verstrekken dan met de huidige financiële middelen.
- Stichting Babyspullen geeft op indicatie van lokale verloskundigen en maatschappelijk werk ouders de mogelijkheid een babypakket aan te vragen. Woerden betaalt alleen voor de pakketten die binnen onze gemeentegrenzen geleverd worden.
- Uiterlijk eind 2018 beschikt Woerden over een Kledingbank.
- Er kan materiaal aangeschaft worden om kinderen en jongeren te informeren over geld en schulden in het kader van een stuk financiële opvoeding.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We verstrekken de Stichting Leergeld in 2018 een incidentele subsidie.
- We vergoeden in 2018 een vast bedrag per babypakket dat aan ouders binnen de gemeentegrenzen van Woerden is uitgedeeld aan de Stichting Babyspullen. Inschatting is dat het gaat om een bedrag tussen de € 2.000 en € 3.000 per jaar.
- We ondersteunen de Stichting Voedselbank in 2018 financieel voor het realiseren van een kledingbank.
- We stellen de werkgroep Preventie armoede en schulden gemeente Woerden in 2018 een werkbudget a € 1.500 ter beschikking.

Argumenten

1. *De geoormerkte gelden "armoedebestrijding kinderen" in te zetten voor de Stichting Leergeld Groene Hart, de Stichting Babyspullen, de Voedselbank Woerden en voor de werkgroep Preventie armoede en schulden gemeente Woerden.*
 - 1.1 De subsidie aan de Stichting Leergeld sluit aan bij de inhoudelijke afspraken die zijn gemaakt in het Bestuursakkoord tussen het Ministerie van SZW en de VNG. In afwachting van de oprichting van het maatwerkfonds armoedebestrijding, vervult de stichting momenteel deze rol voor bepaalde behoeftes onder kinderen en jeugd. Dit geldt ook voor de Stichting Babyspullen.
 - 1.2 De gekozen bestemmingen sluiten aan bij de lokale behoeften in Woerden.
 - 1.3 In het beleidsplan Schuldhulpverlening 2016-2020: "Voorkomen is beter dan genezen", is voor het doel 'preventie', beleidslijn 'voorlichting aan jongeren' financieel ruimte gemaakt voor de inzet van medewerkers voor de werkgroep Preventie armoede en schulden en voor communicatie activiteiten, maar niet voor concreet materiaal dat de doelgroep aanspreekt. Uit deze gelden willen wij de werkgroep de beschikking geven over een werkbudget.

2. *Hiervoor een bedrag van € 50.000, zijnde 30% van het budget, beschikbaar te stellen en dit bedrag ten laste te brengen van het budget Armoedebestrijding kinderen.*
- 2.1 Dit geld is door het Rijk geormerkt en mag alleen uitgegeven worden aan armoedebestrijding onder kinderen en jongeren. Uit het Bestuursakkoord: 'Gemeenten zullen zorg dragen voor het verstrekken van middelen in natura aan die kinderen die nu door armoede niet mee kunnen doen. De afspraak is dat gemeenten de aanwezige netwerken en de eigen infrastructuur zullen benutten en optimaliseren zodat alle kinderen in de armoede toegang hebben tot de voorzieningen.'
- 2.2 In 2017 is er tussen de gemeente Woerden en het Ministerie van SZW afstemming geweest of de declaratieregeling maatschappelijk participatie als een verstrekking in natura mag worden gezien. Dit is inderdaad het geval. Dit is de reden dat de overige 70% van het budget gebruikt wordt om de declaratieregeling maatschappelijke participatie te bekostigen, conform raadsbesluit [17R.00146](#)
- 2.3 Over de besteding van de overige 30% ontvangt de gemeenteraad jaarlijks van het college een voorstel.
3. *Het college de bevoegdheid te geven om dit besluit uit te voeren.*
- 3.1 Het college noemt geen concrete bedragen bij twee van de vier gekozen bestemmingen. Dit is gedaan om de subsidieonderhandelingen open in te kunnen gaan. Subsidieverstrekingen zijn altijd een bevoegdheid van het college.

Kanttekeningen, risico's en alternatieven

1. *De geormerkte gelden "armoedebestrijding kinderen" in te zetten voor de Stichting Leergeld Groene Hart, Stichting Babyspullen, de Voedselbank Woerden en voor de werkgroep Preventie armoede en schulden gemeente Woerden.*
- 1.1 Subsidie aan de Stichting Leergeld sluit aan bij het beleidsdoel, maar het risico bestaat dat de aanvragen en uitgaven van de Stichting dermate gaan toenemen dat ook deze subsidie niet voldoende blijkt te zijn om aan de vraag te voldoen. In de subsidiebeschikking moet duidelijk gesteld zijn dat deze subsidie een vast bedrag is. Het aanbod van de Stichting Leergeld mag niet het karakter krijgen van een open-einde-regeling die de gemeente moet financieren. Dit zou het financieel risico voor de gemeente te groot maken.
- 1.2 In het Bestuursakkoord tussen het Ministerie van SZW en de VNG staat: 'Vele maatschappelijke organisaties en fondsen spelen een cruciale rol bij het bieden van ondersteuning aan kinderen in armoede. Een aantal van hen beschikt over jarenlange ervaring en expertise specifiek gericht op het bereiken van deze kinderen en het verstrekken van voorzieningen op maat en in natura.' Het Bestuursakkoord noemt hierbij vijf landelijke opererende organisaties waaronder de Stichting Leergeld. Ook het Jeugdsportfonds en het Cultuurfonds worden in dit akkoord genoemd en hebben de gemeente inmiddels benaderd om (weer) aan hun fondsen deel te gaan nemen. Hier hebben wij afwijzend op gereageerd. Uit onderzoek in 2017 is gebleken dat wij met de Declaratieregeling meer kinderen bereiken dan toen wij nog gebruik maakten van het Jeugdsportfonds. Daarnaast waren en nog meer nadelen aan deze fondsen verbonden. We zien op dit moment geen reden om de samenwerking met deze fondsen (weer) aan te gaan.
- 1.3 Een aantal commerciële bedrijven (o.a. van kledingbonnen) weten van het bestaan van deze gelden af en hebben ons een aanbod gedaan. Wij kiezen er voor om de gelden alleen te besteden aan niet commerciële partijen.

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

Met dit voorstel is maximaal € 50.000 gemoeid. De uitgaven zullen het budget van het Rijk niet mogen overstijgen. De kosten worden gedekt uit het budget Armoedebestrijding Kinderen. De kosten hebben betrekking op Programma 3, sociaal domein, armoedebestrijding.

Communicatie

De Stichting Leergeld, de Stichting Babyspullen, de Voedselbank en de werkgroep Preventie armoede en schulden worden geïnformeerd worden over dit besluit.

Vervolproces

Bij een positief besluit van de raad, starten wij ambtelijke en bestuurlijke gesprekken over de in te dienen subsidieaanvragen door de drie genoemde partijen. De raad wordt achteraf geïnformeerd over de precieze bedragen en bestedingen van deze gelden. In de subsidiebeschikkingen nemen wij afspraken op over aan te leveren beleidsinformatie en hoe de besteding van deze gelden verantwoord moet worden.

Bevoegdheid raad:

De raad is bevoegd om over dit voorstel een besluit te nemen op grond van:

- De bestuurlijke afspraken tussen Ministerie van SZW en VNG d.d. 11 november 2016 (referentie Ministerie van SZW: 2016-0000248919);

Bijlagen:

Raadsbesluit Besteding Rijks gelden Armoedebestrijding Kinderen (18R.00174).

De indiener: College van burgemeester en wethouders

De secretaris,

drs. M.H.J. van Kruijsbergen MBA

De burgemeester,

V.J.H. Molkenboer

RAADSBESLUIT
18R.00174



Agendapunt:

Onderwerp: Besteding Rijksgelden armoedebestrijding kinderen

De raad van de gemeente Woerden;

gelezen het voorstel d.d. 3 april 2018 van:
- burgemeester en wethouders

gelet op het bepaalde in de;

Bestuurlijke afspraken tussen Ministerie van SZW en VNG d.d. 11 november 2016 (referentie Ministerie van SZW: 2016-0000248919):

b e s l u i t:

1. De geormerkte gelden "armoedebestrijding kinderen" in 2018 in te zetten voor de Stichting Leergeld Groene Hart, de Stichting Babyspullen Nederland, de Voedselbank Woerden en voor de werkgroep Preventie armoede en schulden gemeente Woerden.
2. Hiervoor een bedrag van € 50.000 beschikbaar te stellen en dit bedrag ten laste te brengen van het budget Armoedebestrijding kinderen.
3. Het college de bevoegdheid te geven om dit besluit uit te voeren.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Woerden in zijn
openbare vergadering, gehouden op 31 mei 2018

De griffier,

De voorzitter,

drs. M.J.W. Tobear

V.J.H. Molkenboer
